

بازار خرما در دام ز الوهای دلالی

بازار محصولات کشاورزی از یک بیماری مزمن رنج می‌برد که منشأ آن در ساختار معیوب تجارت محصولات کشاورزی نهفته است،به‌طوری که محصول از زمین با کمترین قیمت خارج می‌شود،اما پیش از آنکه به دست مصرف‌کننده برسد، چندین بار میان واسطه‌ها دست‌به‌دست می‌شود و هر حلقه از این زنجیره، سهمی از ارزش افزوده را به نام خود ثبت می‌کند و در پایان این زنجیره هفت‌گونی، تولیدکننده کسه همه هزینه‌های تولید، ریسک‌های آب‌وهوا، آفات، کم‌آبی و افزایش قیمت نهاده‌ها را تحمل کرده است، کمترین سهم را از گردش مالی محصول خود دریافت می‌کند. مع‌الأسف این چرخه بارها در بازار گندم، برنج، چای، سیب‌زمینی، پیاز، گوجه‌فرنگی، مرکبات، سیب، زعفران و الوالی آخر تکرار شده و اکنون دام خود را بر بازار خرما گسترانده است. خرما در زمرة محصولاتی قرار دارد که بهای تمام‌شده آن تحت تأثیر یک دوره طولانی سرمایه‌گذاری، هزینه‌های مستمر نگهداری نخلستان، محدودیت منابع آب، نهاده‌های تولید و هزینه‌های برداشت قرار می‌گیرد،اما با وجود این،سازوکار قیمت‌گذاری در فصل برداشت هیچ تناسبی با ساختار هزینه تولید ندارد، چراکه عرضه فشرده محصول، فقدان ظرفیت کافی برای نگهداری و نبود مداخله مؤثر در تنظیم بازار،ابتکار عمل را از تولیدکننده سلب و به حلقه‌های واسطه‌ای منتقل کرده است و قاعدتاً در چنین بازاری،قیمت خرید از نخلدار بر پایه هزینه تولید با کیفیت محصول کشف نمی‌شود،بلکه تابع برتری نقدینگی و ظرفیت انبارداری خریدار است و نتیجه قهری این وضعیت نیز انتقال بخش عمده ارزش افزوده از حلقه تولید به شبکه واسطه‌گری و تضعیف بازده اقتصادی فعالیت نخلداری است.

البته غلبه واسطه‌ها بر بازار خرما، حاصل برتری تجاری آنان نیست و حتماً باید ریشه این وضعیت را در ضعف حکمرانی بازار جست‌وجو کرد. تنظیم بازار محصولات کشاورزی، ایجاد زیرساخت‌های نگهداری، مدیریت عرضه، سیاست‌گذاری در حوزه خرید حمایتی و صیانت از منافع تولیدکننده،وظایفی است که بر عهده وزارت جهاد کشاورزی قرار دارد و هرچه این ابزارها از کارایی فاصله بگیرند، قدرت چانه‌زنی نیز از تولیدکننده به شبکه واسطه‌گری منتقل خواهد شد. شوربختانه در بازار خرما، نخلدار در اوج فصل برداشت به دلیل محدودیت ظرفیت ذخیره‌سازی، نبود سازو کار مؤثر خرید حمایتی و ضعف مدیریت بازار، امکان زمان‌بندی عرضه محصول خود را از دست می‌دهد و همین خلأ، فرصت شکل‌گیری نوعی انحصار در خرید را فراهم می‌کند که بر پایه دسترسی به نقدینگی،امکانات انبارداری و قدرت کنترل جریان عرضه شکل گرفته و سهم اصلی ارزش افزوده را از حلقه تولید خارج کرده است. بنابراین بیشترین منفعت نصیب حلقه‌ای می‌شود که کمترین نقش را در فرایند تولید بر عهده دارد و واسطه -پخوانید دلال - محصول را در مقطع اشباع عرضه و پایین‌ترین سطح قیمت از نخلدار خریداری می‌کند و با اتکا به ظرفیت انبارداری و مدیریت زمان عرضه، همان کالا را در دوره کمبود نسبی با نرخ‌های بهمراتب بالاتر وارد بازار می‌کند و این اختلاف قیمت، محصول ارتقائی کیفیت،فر آوری یا خالق ارزش افزوده نیست،بلکه ناشی است از تسلط بر چرخه نگهداری و عرضه است. وطبعاً هنگامی که تولیدکننده به دلیل نبود زیرساخت و حمایت مؤثر، ناچار به فروش فوری محصول خود باشد،بخش قابل‌توجهی از ارزش اقتصادی خرما پیش از ورود به بازار مصرف از زنجیره تولید خارج و به حساب واسطه‌های منتقل می‌شود که مزیت آنان نه تولید،بلکه بهره‌برداری از ناکارآمدی نظام تنظیم بازار است.

تداوم این سازو کار، آثار خود را به بازار خرما محدود نمی‌کند و مستقیماً بر اقتصاد تولید اثر می‌گذارد و هنگامی که بازده فعالیت‌های واسطه‌ای از بازده تولید پیشی بگیرد، جریان سرمایه نیز از بخش مولد فاصله می‌گیرد و نخلدار در شرایطی با افزایش مستمر هزینه‌های تأمین نهاده، دستمزد، آبیاری، نگهداری، برداشت، حمل‌ونقل و بسته‌بندی مواجه است که سهم او از ارزش نهایی محصول، هر سال کوچک‌تر می‌شود. لذا در چنین وضعیتی، سرمایه‌گذاری برای نوسازی نخلستان‌ها، اصلاح ارقام، توسعه سامانه‌های نوین آبیاری و ارتقای بهره‌وری، توجیه اقتصادی خود را از دست می‌دهد و نتیجه این روند، کاهش نرخ سرمایه‌گذاری در بخش کشاورزی،افت بهره‌وری و تضعیف توان رقابتی محصولی است که ظرفیت بالایی در بازارهای صادراتی دارد.

پذیرش تداوم این وضعیت، به معنای واگذاری مدیریت بازار به شبکه واسطه‌گری است. این در حالی است که انتظار از وزارت جهاد کشاورزی، واکنش پس از فرجه خوردن تعادل بازار نیست، بلکه اول این وزارت‌خانه باید پیش از آغاز فصل برداشت، ابزارهای تنظیم بازار را فعال و با ایجاد سازوکارهای حمایتی، قدرت چانه‌زنی تولیدکننده را حفظ کند. بنابراین محدود ماندن سیاست خرید تضمینی به چند محصول منتخب، بخش قابل‌توجهی از تولیدات راهبردی کشور را در برابر نوسانات بازار رفتار و رفتار سازوگرانه واسطه‌ها بی‌دفاع گذاشته و خرما نیز از همین خلأ سیستمی آسیب دیده است؛ که بخش مهمی از اشتغال در آمد و صادرات استان‌های جنوبی بر آن استوار است و نباید در زمان برداشت به بازاری سریره شکر قواعد آن را واسطه‌ها تعیین می‌کنند و تولیدکننده صرفاً ناچار به پذیرش قیمت‌های تحمیلی باشد.

بنابراین ضعف زیرساخت‌های پس از برداشت، یکی از مهم‌ترین گلوگاه‌های بازار خرما به شمار می‌آید و کمبود سردخانه، انبارهای استاندارد و مراکز نگهداری، عملاً دوره عرضه محصول را به چند هفته محدود کرده و نخلدار را در برابر فشار فروش قرار می‌دهد و همین روند امکان مدیریت زمان عرضه را از تولیدکننده سلب و به داندگان ظرفیت ذخیره‌سازی منتقل می‌کند و طبیعی است هر چه دسترسی به زیرساخت‌های نگهداری محدودتر باشد، دامنه اثر گذاری واسطه‌ها بر فرآیند کشف قیمت نیز گسترده‌تر خواهد شد و بازاری که تولیدکننده در آن ناچار به فروش فوری باشد، از منطلق رقابت فاصله می‌گیرد و قیمت‌ها بیش از آنکه تابع کیفیت، هزینه تولید و عرضه و تقاضای واقعی باشند، تحت تأثیر برتری انبارداری و نقدینگی خریداران شکل می‌گیرند.

حجرت

افزایش ۵ هزار تومانی بنزین سوپر وارداتی

قیمت بنزین سوپر وارداتی در آستانه عرضه جدید در بورس انرژی با افزایش حدود ۵ هزار تومانی نسبت به معامله قبلی همراه شد. بر اساس اطلاعیه تابلوی عرضه بورس انرژی، قرار است ۲۴۰ هزار لیتر بنزین ویژه (سوپر) وارداتی با قیمت پایه ۸۴ هزار و ۶۰۰ تومان به ازای هر لیتر در رینگ داخلی معاملات نفت، گاز و سایر حامل‌های انرژی عرضه شود. بر اساس اطلاعیه منتشرشده در تابلوی عرضه بورس انرژی، عرضه جدید بنزین سوپر وارداتی روز چهارشنبه ۱۷ تیرماه در رینگ داخلی تالار معاملات نفت، گاز و سایر حامل‌های انرژی انجام خواهد شد. این مرحله، ۲۴۰ هزار لیتر بنزین ویژه (سوپر) وارداتی از سوی یکی از شرکت‌های پتروپالایشی داخلی که ز مجموع هزینه‌های کل هلدینگ‌های پالایشی بورسی بانام «شپنا» است، برای معامله عرضه می‌شود. مطابق این اطلاعیه، قیمت پایه هر لیتر بنزین سوپر وارداتی ۸۴ هزار و ۶۰۰ تومان تعیین شده است. این در حالی است که آخرین عرضه این فرآورده در بورس انرژی، هشتماه سال جاری انجام شد و در آن معامله، ۱۲۰ هزار لیتر بنزین ویژه بانرخ حدود ۷۹ هزار و ۸۰۰ تومان به ازای هر لیتر به فروش رسید. مقایسه این دو عرضه نشان می‌دهد که قیمت پایه بنزین سوپر وارداتی در فاصله کمتر از ۹ روز، حدود ۵ هزار تومان در هر لیتر افزایش یافته است. افزایش قیمت این فرآورده در بورس انرژی در شرایطی رخ می‌دهد که بنزین سوپر وارداتی به‌صورت محدود و در چارچوب معاملات عمده عرضه می‌شود و قیمت آن تابع شرایط بازار، هزینه‌های واردات، نرخ ارز، هزینه‌های حمل‌ونقل و سایر عوامل اقتصادی است.

۴ جوان

گزارش یک

بینا قاسمی

از فرمان امام خمینی(ره) برای خودکفایی تا تأکید رهبر شهید انقلاب بر اقتصاد مقاومتی، روایتی ۴۷ ساله برای عبور کشور از مسیر وابستگی است. ایران در سایه رهبری حکیمانه رهبر شهیدمان، در بسیاری از حوزه‌های راهبردی از جمله تولید، صنعت آب و برق و کشاورزی به خودکفایی رسید. ترویج اقتصاد مردم‌محور و تأکید بی‌وقفه بر اصل خودکفایی، موجب تاب‌آوری کشور در برابر تحریم‌ها شد. در سال‌هایی که جمهوری اسلامی ایران با تحریم‌ها و مشکلات اقتصادی مواجه بود، سیاست‌های کلان ابلاغی رهبر شهید موجب شد کشور بتواند با موفقیت از این شرایط عبور کند. ■ ■ ■

تحریم‌های تحمیلی رژیم امریکا بر چالش‌های موجود در اقتصاد موجب شد در دهه ۹۰ اقتصاد مقاومتی به‌طور خاص مورد توجه قرار گیرد و پیاده‌سازی آن در اقتصاد به‌کلیدآه وسنخان امام شهیدمان تبدیل شد. ایشان در این باره در سال ۹۹ فرمودند: «ما [هم] باید اقتصادمان را اجوری تنظیم و برنامه‌ریزی کنیم که با وجود تحریم هم بتوانیم کشور را به‌خوبی اداره کنیم؛ این را من بارها تکرار کرده‌ام، الان هم باز می‌گویم. ما فرض کنیم تحریم برداشته نخواهد شد - البته تحریم به‌تدریج دارد بی‌اثر هم می‌شود. اگر چه تا قبل از تحمیل هر دو جنگ، کشور با فشار تورم و تحریم‌های خارجی روبرو بود، ولی وقتی جنگ اتفاق افتاد و کمبود درآمدهای ارزی آثار خود را در زندگی مردم نمایان کرد، معنای اقتصاد مقاومتی بیش از پیش در زندگی ملموس شد. فرمایش رهبر شهید در خصوص اقتصاد مقاومتی که با سرشت ملت ما عین شده بود، باعث شد تحمل و تاب‌آوری و مقاومت بیشتری از خود نشان دهند.

مهم‌ترین دغدغه ایشان خودکفایی در تولید، صنعت و کشاورزی بود. در مقطع اشباع عرضه و پایین‌ترین سطح قیمت از نخلدار خریداری می‌کند و با اتکا به ظرفیت انبارداری و مدیریت زمان عرضه، همان کالا را در دوره کمبود نسبی با نرخ‌های بهمراتب بالاتر وارد بازار می‌کند و این اختلاف قیمت، محصول ارتقائی کیفیت، فر آوری یا خالق ارزش افزوده نیست، بلکه ناشی است از تسلط بر چرخه نگهداری و عرضه است. وطبعاً هنگامی که تولیدکننده به دلیل نبود زیرساخت و حمایت مؤثر، ناچار به فروش فوری محصول خود باشد، بخش قابل‌توجهی از ارزش اقتصادی خرما پیش از ورود به بازار مصرف از زنجیره تولید خارج و به حساب واسطه‌های منتقل می‌شود که مزیت آنان نه تولید، بلکه بهره‌برداری از ناکارآمدی نظام تنظیم بازار است.

تداوم این سازو کار، آثار خود را به بازار خرما محدود نمی‌کند و مستقیماً بر اقتصاد تولید اثر می‌گذارد و هنگامی که بازده فعالیت‌های واسطه‌ای از بازده تولید پیشی بگیرد، جریان سرمایه نیز از بخش مولد فاصله می‌گیرد و نخلدار در شرایطی با افزایش مستمر هزینه‌های تأمین نهاده، دستمزد، آبیاری، نگهداری، برداشت، حمل‌ونقل و بسته‌بندی مواجه است که سهم او از ارزش نهایی محصول، هر سال کوچک‌تر می‌شود. لذا در چنین وضعیتی، سرمایه‌گذاری برای نوسازی نخلستان‌ها، اصلاح ارقام، توسعه سامانه‌های نوین آبیاری و ارتقای بهره‌وری، توجیه اقتصادی خود را از دست می‌دهد و نتیجه این روند، کاهش نرخ سرمایه‌گذاری در بخش کشاورزی، افت بهره‌وری و تضعیف توان رقابتی محصولی است که ظرفیت بالایی در بازارهای صادراتی دارد.

صندوق توسعه ملی بر اساس بند ۱۰ سیاست‌های کلی برنامه پنجم توسعه و با هدف تبدیل بخشی از درآمدهای حاصل از صادرات نفت، گاز و میعانات گازی به ثروت‌های ماندگار، حفظ سهم نسل‌های آینده از منابع طبیعی و کاهش وابستگی اقتصاد به درآمدهای نفتی تأسیس شد. بر همین اساس، سلفه موجودی این صندوق نه تأمین مالی هزینه‌های جاری دولت و نه ایفای نقش یک نهاد اعتباری، بلکه مدیریت حرفه‌ای دارایی‌های ملی و تبدیل منابع پایان‌پذیر و هیدروکربوری به دارایی‌های مولد و پایدار است. از این منظر، موفقیت یا ناکامی صندوق را نمی‌توان با حجم تسهیلات پرداختی یا تعداد پروژه‌های تأمین‌مالی‌شده سنجید؛ بلکه معیار اصلی، کیفیت دارایی‌های صندوق،

نرخ بازده سرمایه‌گذاری، قدرت حفظ ارزش منابع و توانایی آن در ایفای نقش یک صندوق ثروت‌ملی است.
باین معیار، ارزیابی عملکرد صندوق توسعه ملی با الهامات جدی مواجه است. به‌افتاح یکی از اعضای هیئت‌عامل صندوق توسعه ملی، مطالبات این صندوق از دولت به حدود ۱۰۰ میلیارد دلار رسیده است. همین یک رقم به‌تنهایی بیانگر آن است که بخش قابل‌توجهی از دارایی‌های صندوق از چرخه سرمایه‌گذاری خارج شده و در قالب مطالباتی انباشته شده است که وصول آنها همچنان با عدم قطعیت مواجه است. حتی به‌افتاح همین مقام مسئول، سازوکار پیش‌بینی‌شده در قانون تأمین مالی تولید برای تسویه این بدهی از طریق واگذاری حق بهره‌برداری از میادین مشترک نفت و گاز، واردات و مر حله

اقتصاد

سرویس اقتصادی ۶۰۰۸۵۲۲

روزنامه جوان | شماره ۷۶۴۰

رهنمودهای رهبر شهید

مسیر خودکفایی و امنیت غذایی را روشن کرده است

ایران در سایه رهبری حکیمانه امام شهید، در بسیاری از حوزه‌های راهبردی از جمله صنعت آب و برق و کشاورزی به خودکفایی رسید

دانیال شایگان ۴۱۰

کشاورزان و بهره‌گیری از ظرفیت‌های داخلی است؛ راهبردی که همواره مورد تأکید رهبر شهید قرار داشت و در دولت چهاردهم با قوت دنبال خواهد شد.

■ **ایران با هدایت امام شهید**

در بسیاری از حوزه‌های راهبردی به خودکفایی رسید

وزیر نیرو نیز با اشاره به ویژگی‌های برجسته امام شهید و تشییع رهبر شهید انقلاب با اشاره به نگاه ویژه ایشان به صنعت برق در دوران زمامت بزرگ کشور در بیان حکیمانه آن بزرگوار، در بسیاری از بخش‌های راهبردی از جمله صنعت آب و برق به خودکفایی رسید و به‌شکوری الگو برای همه آزادگان جهان تبدیل شد.

عباس علی‌آبادی که در حاشیه مراسم تشییع رهبر شهید انقلاب و خانواده معزز ایشان سخن می‌گفت، افزود: رهبر شهید انقلاب با ایمان راسخ، اخلاص، شجاعت، آینده‌نگری و اتکا به ظرفیت‌های مردم، مسیر عزت و پیشرفت ایران اسلامی را هموار کرد و روحیه خودباوری را در میان ملت و به‌ویژه متخصصان کشور زنده کرد.

وی اظهار داشت: یکی از مهم‌ترین میراث‌های آن امام شهید، اعتماد به توان داخلی و بساور به ظرفیت‌نخبگان و جوانان این سرزمین

اجراشده و فرآیند عملیاتی آن در دست بررسی است.

بنابراین از منظر مالی، انباشت چنین حجم عظیمی از مطالبات به معنای کاهش نقدشوندگی دارایی‌های صندوق، افزایش هزینه فرصت منابع و محدود شدن ظرفیت آن برای سرمایه‌گذاری‌های جدید است. بدیهی است صندوق ثروت ملی زمانی می‌تواند به‌مأموریت خود عمل کند که دارایی‌های آن در گردش باشد، بازده ایجاد کند و ارزش واقعی آن در طول زمان حفظ شود. بنابراین تبدیل بخش بزرگی از دارایی‌های صندوق به صندوق بلندمدت، عملاً منابعی را که باید در خدمت سرمایه‌گذاری مولد باشند، از چرخه خلق ارزش خارج و کارکرد توسعه‌ای صندوق را تضعیف کرده است. در چنین شرایطی، طرح این ادعا که صدور مجوز

بود؛ نگاهی که موجب شد ایران اسلامی در بسیاری از عرصه‌ها به پیشرفت‌های چشمگیر دست یابد و در برابر فشارها و محدودیت‌ها، مسیر توسعه و استقلال خود را ادامه دهد.

علی‌آبادی ادامه داد: صنعت آب و برق از جمله بخش‌هایی بود که در دوران زمامت رهبر شهید انقلاب دستاوردهای ارزشمند و ماندگاری را تجربه کرد. تأکید همیشگی ایشان بر خوداتکایی، دانش‌بنیانی و تربیت نیروی انسانی متخصص، زمینه‌ساز تحولات بزرگی در این صنعت شد. وی تصریح کرد: در ابتدای زعامت رهبر شهید انقلاب، ظرفیت تولید برق کشور حدود ۱۳ هزار مگاوات بود، اما امروز این ظرفیت به بیش از ۱۰۰ هزار مگاوات رسیده است و این رشد کم‌نظیر، نمادی از توانمندی متخصصان ایرانی و ثمره روحیه خودباوری است که رهبر شهید انقلاب در کشور تقویت کرد.

وزیر نیرو اضافه کرد: در حوزه تأمین آب شرب نیز در آن سال‌ها حدود ۴۰ تصفیه‌خانه آب در سراسر کشور وجود داشت، اما امروز تعداد تصفیه‌خانه‌های آب به بیش از ۲۸۰ واحد رسیده است که نقش بی‌بدیلی در تأمین آب شرب سالم و پایدار برای ایفا می‌کند.

وی اظهار داشت: در بخش سدسازی نیز کشور از حدود ۲۹ سد ملی به بیش از ۲۹۰ سد بزرگ ملی دست یافته‌ام؛ دستاوردی که نقش اساسی در تأمین آب شرب، توسعه کشاورزی، مدیریت منابع آب و مقابله با خشکسالی دارد و بیانگر پیشرفت‌های بزرگ ایران اسلامی در سایه هدایت‌های آن امام شهید است.

■ **خودباوری صنعت نیروگاهی مروهن رهبر شهید انقلاب است**
مخچنین معاون راهبردی تولید شرکت برق حران‌تی با اشاره به خودکفایی کامل کشورمان در تعمیرات نیروگاه‌ها گفت: خودباوری امروز صنعت نیروگاهی ایران پیگیری، امیدآفرینی و حمایت‌های رهبر شهید انقلاب است.

به گزارش روابط عمومی وزارت نیرو، مسعود مرادی در جریان مراسم تشییع رهبر شهید انقلاب با اشاره به نگاه ویژه ایشان به صنعت برق و خودکفایی بخش نیروگاهی کشور، افزود: تعمیرات واحدهای مختلف نیروگاهی کشور در گذشته نه چندان دور بایستی حتماً توسط سوپرایزر خارجی انجام می‌شد، اما تاکیدات و پیگیری‌های رهبر شهید انقلاب منجر به خودباوری و دست‌یابی به خودکفایی در این مسیر مهم شد است.

وی تأکید کرد: همین نگاه موجب شده است که هم‌اکنون به خودکفایی ۱۰۰ درصدی در تعمیرات نیروگاه‌ها دست یافته‌ام و حتی سال گذشته برای نخستین بار در منطقه موفق به تعمیرات و ساخت داخل تجهیزات یک واحد راندمان بالای ۴ کلاس F به‌عنوان یکی از پیچیده‌ترین واحدهای نیروگاهی در جهان شدیم. مرادی با بیان اینکه بیش از ۹۰ درصد تجهیزات صنعت نیروگاهی کشور ساخت داخل شده است، بیان کرد: اقتدار صنعت نیروگاهی مروهن هدایت رهبر شهید انقلاب است و این مسیر با قوت ادامه خواهد داشت.

مسئله اصلی آن است که صندوق توسعه ملی نباید از مأموریت بنیادین خود فاصله بگیرد. چرا که موفقیت صندوق‌های ثروت ملی مستلزم آن است که استقلال حرفه‌ای خود را حفظ کنند تا دارایی‌هایشان از مداخلات کوتاهمدت مضمون‌بماند و بازده آنها به‌صورت شفاف و مستمر ارزیابی شود. لذا حالا که منابع صندوق در قالب مطالبات انباشته، تکالیف بودجه‌ای یا سازوکارهای غیرتجاری محسوس شده، حتماً ظرفیت آن برای ایفای نقش توسعه‌ای کاهش یافته است. از این رو، پیش از طرح هرگونه ادعای موفقیت‌ضروری است مدیریت صندوق به این پرسش پاسخ دهد که چگونه نهادی که بخش قابل‌توجهی از دارایی‌های آن به مطالبات وصول‌نشده تبدیل شده است، می‌تواند خود را الگویی موفق مدیریت ثروت‌تبدیل‌نمی‌معرفی کند؟

این تحلیلگر بازار سرمایه تأکید کرد: انتشار گزارش‌های مالی مطلوب، رشد سودآوری شرکت‌ها و بهبود چشم‌انداز صنایع می‌تواند نقش مهمی در تقویت تقاضا برای سهام ایفا کند.

این کارشناس اقتصاد دربارہ استراتژی مناسب سرمایه‌گذاران گفت: در شرایط کنونی، ورود تدریجی و پله‌ای به بازار می‌تواند بهترین راهکار باشد؛ ووی‌کردی که ضمن مدیریت ریسک، امکان بهره‌مندی از فرصت‌های احتمالی در صورت تثبیت روند صعودی را نیز فراهم می‌کند. ششپهازی افزود: رونق پایدار بازار سرمایه با بازسازی اعتماد، ثبات در تصمیم‌گیری‌های اقتصادی، شفافیت اطلاعات و بهبود فضای کسب‌وکار محقق خواهد شد. با تقویت این مؤلفه‌های می‌توان انتظار داشت نقدینگی نیز با اطمینان بیشتری به سمت بازار سرمایه بازگردد.

سمیه شوریایی، تحلیلگر بازار نیز گفت: بازار سرمایه در هفته‌های اخیر تلاش کرده بخشی از اعتماد از دست‌رفته را بازیابی کند. رشد شاخص‌ها، افزایش ارزش معاملات و ورود نسبی نقدینگی حقیقی، نشانه‌هایی از بهبود فضای معاملاتی بوده است. تداوم این وضعیت به‌عنوان یک روند پایدار، نیازمند تداوم حمایت‌ها، ثبات در تصمیمات اقتصادی و کاهش ریسک‌های غیراقتصادی است. او با بیان اینکه تعطیلات فرصتی برای ارتگری در استراتژی سرمایه‌گذاری بوده است، افزود: بسیاری از سهامداران در این فاصله عملکرد پرتغوی و گزارش‌های مالی شرکت‌ها را بررسی کردند و با دیدی آرام‌تر برای معاملات آینده برنامه‌ریزی می‌کنند. این موضوع می‌تواند به کاهش رفتارهای هیجانی در روزهای پس از تعطیلات کمک کند.

■ **بازار از در بیچه‌آمار**

بازار سرمایه هوشدنبه ۱۶ تیر، با جهش بیش از ۱۰۰ هزار واحد از سقف قبلی خود عبور کرد و در آستانه فتح کاتال ۵۳ میلیونی قرار گرفت. این رشد سریع در حالی ثبت شد که تقاضای گسترده در اکثر نمادهای بازار حاکم بود و ارزش معاملات نیز از روند صعودی قابل‌توجهی برخوردار بوده است. کارشناسان بازار سرمایه، تداوم ورود نقدینگی به‌ویژه چشم‌انداز سودآوری شرکت‌ها و حمایت دولت از بازار را از عوامل مؤثر بر این روند صعودی ارزیابی می‌کنند. با این رشد، شاخص کل به بالاترین سطح خود در هفته‌های اخیر دست یافته و فعالان بازار را برابری ثبت رکوردهای تازه امیدوار کرده است.

شاخص کل در معاملات روز سه‌شنبه از سقف قبلی عبور کرد

بازدهی ۴۰ درصدی بازار سرمایه

سرمایه بود. در کنار ورود پول، رشد ارزش معاملات خرد نیز از دیگر نشانه‌های بهبود وضعیت بورس به شمار می‌رود. افزایش ارزش معاملات نشان می‌دهد تحرک بازار آنها محدود به چند نماد شاخص ساز بوده و طیف وسیع‌تری از صنایع و شرکت‌ها مورد توجه معامله‌گران قرار گرفته‌اند. همین موضوع باعث شد شاخص هموزن نیز در بخش قابل‌توجهی از این دوره عملکرد مناسبی را به نمایش بگذارد و رونق معاملات به بخش بزرگ‌تری از بازار سربایت کند.

■ **اترگزارش‌های مالی مطلوب بر افزایش تقاضا**

سفرام شهبازی، کارشناس بازار سرمایه، تداوم ارزش معاملات در طول معاملات، ورود مستمر پول حقیقی را از نشانه‌های بازگشت اعتماد به بورس عنوان کرد و گفت: ثبات در نرخ‌های مؤثر تأمین مالی و بازار بدهی اهمیت زیادی دارد؛ زیرا با کاهش هزینه سرمایه، جذابیت سرمایه‌گذاری در بازار سهام افزایش می‌یابد.